

Transkrypcja webinaru „NCBR online”

Temat: „Rozliczanie projektów według reguły proporcjonalności”

Intro programu

[pogodna muzyka elektroniczna]

Dorota Toczyska: Projekty realizowane z Funduszy Europejskich mają realny pozytywny wpływ na nasze życie. Dlatego Państwa sukces jest sukcesem nas wszystkich. Gorąco zachęcam do obejrzenia dzisiejszego odcinka „Rozliczanie projektów według reguły proporcjonalności”. Dotyczy to projektów realizowanych w ramach III osi Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Na trudności, jakie napotyka Państwo w trakcie rozliczeń, mamy naszą odpowiedź. I tutaj bardzo chciałabym gorąco przedstawić moją koleżankę, Karolinę Jadwiszczak. Dzień dobry, Karolino.

Karolina Jadwiszczak: Dzień dobry.

DT: Karolino, jesteśmy po sesji kilku szkoleń dotyczących rozliczeń projektów właśnie realizowanych w ramach III osi POWER i wiem, że masz już ogromne doświadczenie dotyczące właśnie tych punktów, w których pojawiają się problemy z rozliczeniami. Dobrze rozliczony projekt to też ogromny sukces naszego beneficjenta. Co mogłabyś powiedzieć o swojej pracy zawodowej i doświadczeniach, jakie zdobyłaś podczas rozliczeń projektów od strony pracownika Instytucji Pośredniczącej?

KJ: Dokładnie, na co dzień jestem opiekunem projektu. Pracuję w Instytucji Pośredniczącej, czyli zajmuję się rozliczaniem wniosków o płatność, obsługą finansową, merytoryczną również. I też przede wszystkim tym końcowym rozliczeniem projektu. Dzisiaj będziemy mówić o regule proporcjonalności przede wszystkim. To też jest część mojej pracy. Bywa, że tę regułę musimy zastosować. Będę dzisiaj o tym opowiadać, ale

tego Państwu nie życzymy. Zawsze naszym beneficjentom życzymy osiągnięcia celów projektu, bo tak jak powiedziałaś, Doroto, to jest też wtedy nasz sukces i my również się z tego bardzo cieszymy, co nasi beneficjenci. Celem tego odcinka jest przedstawienie sposobu rozliczania projektów według reguły proporcjonalności na zakończenie realizacji projektu. Powiem o tym, czym jest reguła proporcjonalności, w jakim celu się ją stosuje oraz przedstawię przykłady zastosowania reguły proporcjonalności. Przykłady zamieszczone w tej prezentacji są uproszczone i pamiętajmy, że mają jedynie charakter poglądowy. Czym jest reguła? Jest to procedura, która została określona w wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków. Stosuje ją IP na etapie końcowego rozliczenia projektu. Na slajdzie widzimy wycinek właśnie z wytycznych z punktu 8.8. W tym punkcie jest opisana ta procedura. Powiedziałam, że IP stosuje tę procedurę na etapie końcowego rozliczenia projektu. W projektach, które są rozliczane na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków, jednym z kroków przy końcowym rozliczeniu projektu jest sprawdzenie kwalifikowalności wydatków. Na slajdzie widać wycinek z wniosku o płatność. To jest postęp finansowy, zestawienie dokumentów. Więc widzimy, że musi to być projekt rozliczany na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków. W tym kroku IP sprawdza kwalifikowalność wydatków po to, żeby wiedzieć, jaka kwota wydatków uznanych za kwalifikowalne jest w całym projekcie. W kolejnym kroku w projektach, które są rozliczane na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków, IP sprawdza poziom osiągnięcia wskaźników. W przykładzie, który prezentuję, widzimy, że wskaźnik numer 2, czyli liczba osób objętych szkoleniami, doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych, nie został osiągnięty na poziomie 100%, czyli nie została osiągnięta wartość docelowa zaplanowana w projekcie. Wskaźnik został osiągnięty jedynie w troszeczkę ponad 70%, więc to nieosiągnięcie wskaźnika w projekcie będzie skutkowało zastosowaniem reguły proporcjonalności. Podobne kroki odbywają się podczas weryfikacji końcowego wniosku w projektach rozliczanych na podstawie kwot ryczałtowych. W pierwszym kroku IP sprawdza osiągnięcie wskaźników

dla kwot ryczałtowych. Na slajdzie widzimy dwa wycinki. Pierwszy to jest wycinek z wniosku o płatność. Może to być wniosek końcowy, w którym rozliczana jest kwota ryczałtowa. Czasami kwoty w projektach rozliczanych na podstawie kwot ryczałtowych będą rozliczone również we wcześniejszych wnioskach. Drugi wycinek, to jest wycinek z zapisów umowy o dofinansowanie. Widzimy, że w umowie wskazane jest konkretnie, że beneficjent jest zobowiązany do osiągnięcia co najmniej właśnie wymienionych wskaźników przypisanych do kwot ryczałtowych. A w dalszej części umowy wskazane są konkretne dokumenty, które beneficjent musi przedstawić na potwierdzenie osiągnięcia tych wskaźników. W tym kroku IP poznaje, które kwoty ryczałtowe zostały w projekcie rozliczone. Oczywiście życzymy wszystkim naszym beneficjentom, żeby wszystkie kwoty ryczałtowe zostały osiągnięte, czyli wszystkie wskaźniki były osiągnięte na minimum tej wartości docelowej zaplanowanej we wniosku, dlatego że pamiętajmy, jeżeli wskaźniki przypisane do kwoty ryczałtowej nie zostaną osiągnięte, oznacza to nierozliczenie całej kwoty ryczałtowej. Tutaj, jeżeli chodzi o rozliczenie kwot ryczałtowych, nie możemy stosować reguły proporcjonalności. Podchodzimy do tych kwot ryczałtowych zerojedynkowo, czyli nieosiągnięcie wskaźników równa się nierozliczenie kwoty ryczałtowej, a co za tym idzie zwrot całości dofinansowania związanego z tą kwotą ryczałtową. W projektach rozliczanych na podstawie kwot ryczałtowych, poza wskaźnikami dotyczącymi kwot ryczałtowych, zazwyczaj są również określone inne wskaźniki. I te inne wskaźniki podlegają weryfikacji i podlegają rozliczeniu na zasadach ogólnych, czyli na przykład z uwzględnieniem zastosowania reguły proporcjonalności. Jeśli te inne wskaźniki nie zostały osiągnięte i to widzimy w prezentowanym na slajdzie przykładzie wówczas nieosiągnięcie tego innego wskaźnika, który nie odpowiadał za rozliczenie kwoty ryczałtowej, może prowadzić do zastosowania i prowadzi do zastosowania reguły proporcjonalności. Po co stosować regułę proporcjonalności? Instytucja Pośrednicząca stosuje tę regułę po to, aby zapewnić rozliczenie wydatków w projekcie proporcjonalnie do stopnia osiągnięcia założeń merytorycznych. Te

założenia merytoryczne wyrażone są we wskaźnikach. Dlatego też nieosiągnięcie wskaźników może skutkować uznaniem wydatków za niekwalifikowalne zgodnie z regułą proporcjonalności. Obowiązek osiągnięcia i zachowywania wskaźników produktu oraz wskaźników rezultatu, zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem o dofinansowanie projektu, wynika wprost z zapisów umowy o dofinansowanie projektu. Czy wszystkie wskaźniki są tak samo ważne? Nie. W każdym projekcie kluczowe znaczenie mają wskaźniki, które są bezpośrednio powiązane z celem projektu, czyli te wskaźniki, których realizacja odpowiada za realizację celów projektu. Część wskaźników, które są zaplanowane w projekcie, może nie być wprost powiązanych z celem projektu, a przez to ich niezrealizowanie nie będzie negatywnie wpływać na realizację celu projektu. O przykładzie takiego wskaźnika powiem troszkę później. Czy niezrealizowanie wskaźników zawsze musi oznaczać konieczność zwrotu dofinansowania? Na szczęście nie. O uznaniu całości lub części wydatków za niekwalifikowalne z tytułu reguły proporcjonalności decyduje Instytucja Pośrednicząca. To jest, jako opiekuna projektu, właśnie część mojej pracy przy końcowym rozliczeniu projektu. Decyzja Instytucji Pośredniczącej zawsze uwzględnia specyfikę danego projektu i zależy od oceny stanu faktycznego w konkretnym projekcie. Czyli do każdego projektu podchodzimy indywidualnie. IP, czyli Instytucja Pośrednicząca, może odstąpić od żądania zwrotu środków, jeśli zaistnieją łącznie trzy warunki. Jeśli beneficjent zawnioskuje o to, uzasadni nieosiągnięcie założeń merytorycznych, czyli wskaże przyczyny, dlaczego wskaźniki nie zostały osiągnięte oraz wykaże swoje starania, które zmierzały do tego, aby w trakcie realizacji projektu osiągnąć założenia projektu. Ewentualnie, dodatkowo może wystąpić jeszcze czwarty czynnik, czyli działanie siły wyższej, która bezpośrednio przyczyniła się do nieosiągnięcia założeń projektowych. Działanie takiej siły wyższej może być obecne, ale nie musi, natomiast te pierwsze trzy warunki muszą zaistnieć łącznie po to, żeby IP mogła rozważyć odstąpienie od żądania zwrotu środków. Przy końcowym rozliczeniu projektu możemy zidentyfikować wskaźniki, które zostały

rozliczone ponad zaplanowaną wartość docelową, czyli ponad stopień realizacji, to jest ponad 100%. Pamiętajmy, że przy stosowaniu reguły proporcjonalności wskaźniki, które zostały osiągnięte ponad zaplanowaną wartość, będziemy traktować jako wskaźniki zrealizowane w stu procentach. Teraz mówię o tej zasadzie, a w dalszej części pokażę także przykład. Wracam do kolejnych kroków przy końcowym rozliczeniu projektu. Kolejnym krokiem jest ocena stopnia wykonania założeń projektu, czyli w przypadku niezrealizowania wskaźników na założonym poziomie IP sprawdza, w których zadaniach były realizowane te wskaźniki oraz w tym zadaniu identyfikuje wskaźniki krytyczne z perspektywy realizacji założeń merytorycznych projektu. A w kolejnym kroku porównuje stopień realizacji wskaźników ze stopniem wykorzystania budżetu na ten cel, czyli na cel tego zadania. Za chwilę przedstawię przykłady. Chcę zaznaczyć, że te przykłady, które są zamieszczone w prezentacji, są uproszczone. Mają charakter poglądowy. Jeszcze raz podkreślę, że nie stanowią ogólnej zasady. Dlatego, że ocena kwalifikowalności wydatków zawsze, w każdym projekcie prowadzona jest indywidualnie z uwzględnieniem specyficznego kontekstu w projekcie. Pierwszy przykład to przykład, w którym jeden ze wskaźników przypisany do zadania, zadanie to staże dla studentów, nie został osiągnięty na poziomie wartości zaplanowanej docelowej. Został osiągnięty na poziomie 85%. Jest to kluczowy wskaźnik. Liczba osób, które podniosły kompetencje w ramach działań uczelni wspartych z EFS. Widzimy, że budżet zadania również zrealizowany na poziomie 85%. W tym przykładzie stopień realizacji tego wskaźnika, który został osiągnięty w najmniejszym procencie, koresponduje z poziomem wykorzystania budżetu. Jest to przesłanka do tego, aby IP mogła odstąpić od żądania zwrotu środków z tytułu reguły proporcjonalności, gdyż niższy niż zakładano stopień realizacji wskaźnika, czyli założeń merytorycznych dla tego zadania jest proporcjonalny do stopnia wykorzystania budżetu na ten cel. W kolejnym przykładzie prezentuję zadanie „Program kształcenia”. Do tego zadania przypisano trzy wskaźniki. Wskaźnik specyficzny dotyczący liczby cudzoziemców osiągnięto tylko na poziomie 40%.

Wskaźnik ten dotyczył struktury udzielanego wsparcia w projekcie. Z perspektywy celu projektu, jak również ustalonych w konkursie kryteriów jego osiągnięcie nie było kluczowe dla powodzenia projektu. A zatem jego nieosiągnięcie nie spowodowało uszczerbku przy realizacji celów projektu. Tak jak powiedziałam, dotyczył on jedynie struktury, natomiast celem projektu nie było objęcie wsparciem cudzoziemców. W tym przykładzie jest to przesłanka do odstąpienia od żądania zwrotu środków, czyli zwrotu wydatków niekwalifikowalnych w ramach tego zadania. Mimo że zauważmy, stopień wydatkowania budżetu jest to ponad 93%, jednak wskaźnik, dlatego, że on dotyczył jedynie struktury udzielonego wsparcia, nie zaważył na realizacji założeń merytorycznych projektu. Kolejny przykład niestety musiałam opatrzyć czerwoną smutną buźką, bo jest to przykład stosowania reguły proporcjonalności, w skutek której IP wzywa do zwrotu środków. W tym przykładzie w zadaniu „Studia I stopnia na kierunku X” nie został osiągnięty wskaźnik kluczowy rezultatu „Liczba osób, które podniosły kompetencje w ramach działań uczelni wspartych z EFS”. Był to jedyny wskaźnik przypisany do zadania. Stopień realizacji tego wskaźnika to jedynie 20%. Ten stopień realizacji wskaźnika jest znacznie niższy od stopnia wykorzystania budżetu przeznaczonego na ten cel. Budżet wykorzystano w 75%. Uwzględniając stopień realizacji tego wskaźnika rezultatu, beneficjent mógł przeznaczyć na ten cel, czyli na realizację tego zadania maksymalnie 200 tysięcy złotych. Czyli 20% z założonego budżetu, który wynosił milion złotych. Niestety w tym przykładzie różnica w kwocie 550 tysięcy złotych jest wydatkiem niekwalifikowalnym. Warto jednak zwrócić uwagę i to podkreślam, że IP ustala kwotę do zwrotu indywidualnie z uwzględnieniem specyficznego kontekstu w projekcie, więc tutaj, tak jak w każdym innym przypadku, również IP ustalając tę finalną kwotę do zwrotu, będzie brała pod uwagę dodatkowe, wszystkie te okoliczności, o których już mówiłam i ten specyficzny kontekst w danym projekcie. Kolejny przykład, to przykład, w którym IP wyliczając i badając stopień realizacji założeń merytorycznych, wylicza kwotę wydatków niekwalifikowalnych

w oparciu o średnią arytmetyczną. W zadaniu „staże” zaplanowano trzy wskaźniki. IP zidentyfikowała, że wszystkie te trzy wskaźniki są adekwatne do zadania. Najniżej zrealizowanym wskaźnikiem w projekcie jest kluczowy wskaźnik „liczba osób, które podniosły kompetencje w ramach działań uczelni wspartych z EFS”. Zrealizowano go jedynie na poziomie 60%. Niemniej, ponieważ dwa pozostałe wskaźniki, które również dotyczą efektywności staży, zostały osiągnięte i zwróćmy uwagę, zostały osiągnięte na poziomie znacznie wyższym od oczekiwań, czyli ten stopień realizacji to jest ponad 100%. W tym przypadku zasadnym jest uwzględnienie również tych dwóch pozostałych wskaźników przy wyliczaniu wydatków niekwalifikowalnych. W praktyce oznacza to, że Instytucja Pośrednicząca wylicza wydatki niekwalifikowalne w oparciu o średnią arytmetyczną z tych wszystkich trzech wskaźników. Przy czym obiecałam, że będzie przykład dotyczący wskaźników nadwykonanych, to jest ten przykład. Przy wyliczeniu wydatków niekwalifikowalnych z tytułu reguły proporcjonalności stopień realizacji wskaźników nadwykonanych przyjmujemy jako 100%. Dalszy ciąg tego samego przykładu. Poziom wskaźnika będącego podstawą do rozliczania projektu w oparciu o regułę proporcjonalności to nie 60%, czyli stopień realizacji wskaźnika osiągniętego najmniej, ale średnia z tych trzech wskaźników, czyli 86,67%. I ten procent jest niestety, czyli ta średnia arytmetyczna z trzech wskaźników, ten procent jest niższy od stopnia wykorzystania budżetu przeznaczanego na to zadanie, budżet wykorzystano w ponad 93%. Dlatego uwzględniając stopień realizacji wskaźnika, czyli ten procent, który wyliczyliśmy, beneficjent mógł przeznaczyć na ten cel maksymalnie 693 tysiące 360 złotych. Zatem różnica w kwocie ponad 56 tysięcy stanowi wydatek niekwalifikowalny i to jest ta kwota, do zwrotu której Instytucja Pośrednicząca będzie beneficjenta wzywać. Jest to niestety przykład, który kończy się wezwaniem do zwrotu środków z tytułu reguły proporcjonalności, natomiast zwróćmy uwagę, że IP identyfikując wszystkie wskaźniki kluczowe dla tego zadania i powiązane z celem projektu mogła zastosować tutaj wyliczenie w oparciu o średnią arytmetyczną, co

przełożyło się na finalnie znacznie mniejszą kwotę wydatków niekwalifikowalnych niż w przykładzie poprzednim, gdzie tylko jeden wskaźnik osiągnięty na poziomie 20% był podstawą do wyliczenia reguły proporcjonalności. Pamiętajmy, że zawsze, kiedy Instytucja Pośrednicząca wylicza wydatki niekwalifikowalne, to w pierwszym kroku oblicza koszty bezpośrednie, ale w drugim kroku musi obliczyć również koszty pośrednie, czyli proporcjonalnie obniżyć tak, że wydatki rozliczone w kosztach pośrednich według przyjętej w projekcie stawki. Na slajdzie prezentuję materiał informacyjny. W zasadzie link do materiału informacyjnego przygotowanego przez Instytucję Zarządzającą i serdecznie Państwa zachęcam do tego, żeby z materiałem się zapoznać. Jest on przygotowany przez Instytucję Zarządzającą i szczegółowo odpowiada na różne pytania dotyczące reguły. Również opisuje szczegółowo liczne przykłady zastosowania reguły proporcjonalności. Teraz chciałabym odpowiedzieć na pytanie, jakie działania może podjąć beneficjent po to, aby uniknąć stosowania reguły proporcjonalności? Przede wszystkim, w trakcie realizacji projektu, bardzo ważne jest bieżące informowanie we wnioskach o płatność, o problemach, które pojawiają się w trakcie projektu oraz o realizowanych przez beneficjenta działaniach naprawczych. Podkreślam, że to aktywne reagowanie beneficjenta to podejmowanie działań naprawczych na bieżąco, czyli nie na końcowym etapie realizacji projektu, ale już od razu jak tylko beneficjent zidentyfikuje problem. Być może okaże się, że to aktywne reagowanie i podejmowanie działań naprawczych musi wiązać się z wprowadzeniem zmian w projekcie. To wprowadzenie zmian możliwe jest na etapie realizacji projektu, a nie na etapie końcowego rozliczenia, o tym pamiętajmy. Przypominam slajd, w którym mówiłam, że IP może odstąpić od żądania zwrotu środków. Natomiast, żeby IP mogła odstąpić od żądania zwrotu środków, muszą zaistnieć różne warunki. Przypominam, że jednym z nich jest uzasadnienie nieosiągnięcia założeń, ewentualnie również wskazanie działania siły wyższej, która się przyczyniła do nieosiągnięcia wskaźników. I przykładem takiego działania siły wyższej i uzasadnienia nieosiągnięcia wskaźników jest przykład

prezentowany na slajdzie. Beneficjent zgłosił problem z nieosiągnięciem wskaźnika rezultatu. Był to wskaźnik „liczba osób, które podniosły kompetencje”. Do wykazania tego wskaźnika beneficjent musiał dysponować dyplomami ukończenia studiów. Jednak wyjaśnił, że z uwagi na przesunięcie terminów obron, te terminy obron zostały przesunięte z uwagi na panującą pandemię, część uczestników projektu nie zdobyła dyplomu ukończenia studiów w okresie realizacji projektu. Beneficjent wyjaśnił, że w okresie realizacji projektu 51 osób uzyskało dyplom, jednak już po zakończeniu projektu w efekcie tych obron, które odbyły się zaraz po zakończeniu projektu, kolejne 31 osób uzyskało dyplom. I jest to taka okoliczność i takie wyjaśnienie beneficjenta, które IP mogła wziąć pod uwagę i stosując regułę proporcjonalności odstąpić od wezwania do zwrotu środków, czyli tutaj stosując regułę proporcjonalności, Instytucja Pośrednicząca jednocześnie nie wezwała do zwrotu wydatków niekwalifikowalnych. Z uwagi właśnie na te wyjaśnienia, na działanie siły wyższej i na okoliczności w konkretnym, indywidualnym projekcie. Kolejnym warunkiem, który musi zaistnieć, żeby IP mogła odstąpić od żądania zwrotu środków, są starania beneficjenta zmierzające do osiągnięcia założeń projektu. Jednym z obszarów, w którym beneficjenci identyfikują problemy, jest okres realizacji projektu. Obecnie wydłużenie okresu realizacji projektu możliwe jest na mocy specustawy funduszowej, automatycznie o 90 dni, lub wydłużenie na zasadach ogólnych zgodnie z kryterium dostępu, lub stosując odstępstwo od kryterium dostępu, bo takie odstępstwo również jest możliwe na podstawie specustawy funduszowej. Jeśli beneficjent identyfikuje, że okres realizacji projektu już zbliża się ku końcowi, a nie zdążył zrealizować wszystkich działań i wydłużenie tego okresu umożliwi osiągnięcie wskaźników w zaplanowanych wartościach, może zawnioskować do Instytucji Pośredniczącej o zmianę polegającą na wydłużeniu okresu realizacji projektu. Pamiętajmy, że datą graniczną jest 31 grudnia 2023 roku. To jest data maksymalna, maksymalny dzień do kiedy mogą być realizowane projekty

w obecnej perspektywie i maksymalna data również na ponoszenie wydatków w tej perspektywie.

DT: Karolino, przepraszam, że tutaj się wtrączę. Myślę, że warto rozwinąć te skróty, które widzą Państwo na slajdzie. KD, jeśli dobrze zrozumiałam, kryterium dostępu, HP, czyli harmonogram płatności i WND, czyli wniosek o dofinansowanie. Popraw mnie, jeśli się mylę.

KJ: Dokładnie tak. Wszystko się zgadza.

DT: Czyli w porządku, czyli datą graniczną bez względu na to, co zadziałoby się w projekcie, to data graniczna 31 grudnia 2023 roku nie może zostać przekroczona ze względu na zakończenie perspektywy finansowania 2014-2020, plus trzy lata, tak jak zawsze to wygląda w Funduszach Europejskich. Dobrze, to wróćmy w takim razie do prezentacji, do kolejnych przykładów.

KJ: Bardzo ważne jest to, że wprowadzenie każdej zmiany w projekcie pociąga za sobą kolejne zmiany i kolejne konsekwencje. Również wydłużenie okresu realizacji projektu wiąże się z pewnymi konsekwencjami. Być może okaże się, że w projekcie jest zaplanowana trwałość i okres tej trwałości również ulegnie zmianie. Być może będzie konieczność wydłużenia zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy. Dorota już rozwinęła skrót HP, czyli harmonogram płatności, jego modyfikacja będzie konieczna przy zmianie okresu realizacji projektu. Również modyfikacja samego wniosku o dofinansowanie, bo to w tym wniosku, w tym miejscu jest wskazany okres realizacji projektu. Pamiętajmy, że może on być wskazany nie tylko w jednym miejscu. Czyli może występować w polu „okres realizacji”, ale również na pewno będzie to harmonogram realizacji projektu, a być może również też inne miejsca, w których opisywano etapy realizacji projektu. Wszystkie zmiany, które beneficjent chce wprowadzić do projektu, powinny być zaprezentowane na kompletnie uzupełnionym formularzu zmian.

Przykładem takiej zmiany w projekcie, czyli wydłużenia okresu realizacji projektu, która, ta zmiana, umożliwiła osiągnięcie założeń merytorycznych projektu, to jest właśnie taki przykład, który prezentuję, czyli beneficjent zgłosił problem związany z opóźnieniem terminów obron i zaproponował rozwiązanie, które polegało na wydłużeniu okresu realizacji projektu do konkretnego dnia. Tu akurat 30 września 2021 rok. Ta data stanowiła wydłużenie ponad kryterium dostępu z regulaminu konkursu, które mówiło o maksymalnym okresie realizacji projektu. W tym konkursie kryterium dostępu numer 7 stanowiło, że projekt nie może trwać dłużej niż 48 miesięcy, jednak Instytucja Pośrednicząca na mocy specustawy funduszowej, na mocy art. 12 mogła wydać zgodę na takie wydłużenie ponad kryterium dostępu, dlatego, że te opóźnienia obron w projekcie były spowodowane bezpośrednio skutkami pandemii. Inny przykład, beneficjent zgłosił opóźnienia realizacji zadań i ryzyko nieosiągnięcia wskaźników. Wskazał, że również przyczyną pandemii są opóźnienia, które skutkują ryzykiem nieosiągnięcia wskaźników. Beneficjent również zaproponował jako rozwiązanie wydłużenie okresu realizacji projektu. W tym przypadku także to wydłużenie było ponad 48 miesięcy, czyli projekt nie spełniałby kryterium dostępu numer 7, jednak odstępstwo od tego kryterium dostępu było możliwe na mocy art. 12 specustawy funduszowej, IP wyraziła zgodę na taką zmianę i dzięki temu wydłużonemu okresowi realizacji projektu było możliwe osiągnięcie wszystkich wskaźników w projekcie, czyli Instytucja Pośrednicząca zamykając projekt, nie musiała stosować reguły proporcjonalności. Drugim obszarem, w którym identyfikujemy problemy, jest obszar grup docelowych. I tutaj nasi beneficjenci często sygnalizują problem z rekrutacją uczestników projektu. Działaniem, które może rozwiązać problem, jest rozszerzenie grupy docelowej. Tu znowu posługuję się na slajdzie skrótami, w poszczególnych formach wsparcia albo w całym projekcie. Bywa, że w zapisach wniosku o dofinansowanie beneficjenci sami zawężają grupę docelową w swoim projekcie do mniejszej grupy, do konkretnej grupy osób, potencjalnych uczestników, i jest to zawężenie w stosunku do zapisów regulaminu

projektu. Potem w trakcie realizacji projektu może się okazać, że są na uczelni osoby chętne, które chciałyby wziąć udział w projekcie, jednak nie mieszczą się w grupie docelowej opisanej we wniosku o dofinansowanie. W takim przypadku również możliwe jest rozszerzenie grupy docelowej. Może to być rozwiązanie, które uratuje wskaźniki w projekcie. Znowu przypominam o konsekwencjach każdej zmiany. Zmiany w zakresie grup docelowych mogą wiązać się z kolejnymi zmianami. Czyli na przykład zmiany w zakresie wskaźników albo wartości wskaźników, albo również, jeżeli chodzi o brzmienie wskaźników. Być może trzeba będzie zmienić lub dodać wskaźniki. Modyfikacja samego wniosku o dofinansowanie. Oczywiście wszystkie zmiany, znowu przypominam, na kompletnym formularzu zmian, w którym wskazujemy wszystkie miejsca wniosku o dofinansowanie, w których będziemy nanosić zmiany w związku z rozszerzeniem grupy docelowej. Kiedy beneficjent chce zaproponować rozszerzenie grupy docelowej, to działaniem po jego stronie powinna być analiza regulaminu konkursu pod kątem kryteriów dostępu, jakie kryteria zostały w regulaminie wskazane, czy nasza propozycja rozszerzenia grupy docelowej jest zgodna z tymi kryteriami oraz oczywiście, czy jest zgodna z celem projektu i celem zadania, w którym będziemy nanosić zmiany. I teraz pokażę przykłady rozwiązań właśnie w obszarze grupy docelowej. Beneficjent w swoim wniosku o dofinansowanie zawęził grupę docelową do osób w wieku 18+. W trakcie realizacji projektu zidentyfikował, że również studentami mogą być osoby młodsze, więc wystąpił do IP z wnioskiem o usunięcie tego zawężenia. Rozszerzenie grupy docelowej zaproponowane przez beneficjenta było zgodne z regulaminem konkursu, więc IP mogła wyrazić zgodę, biorąc pod uwagę wyjaśnienia beneficjenta na rozszerzenie grupy i to rozszerzenie grupy uratowało wskaźniki, co doprowadziło do braku konieczności stosowania reguły proporcjonalności na zakończenie projektu. Podobny bardzo przykład również polegający na rozszerzeniu grupy docelowej. We wniosku o dofinansowanie beneficjent wskazał, że grupą docelową będzie wyłącznie kadra dydaktyczna i kadra zarządzająca. W trakcie realizacji projektu

zidentyfikował nowe potrzeby i wystąpił z wnioskiem o objęcie wsparciem także pracowników administracyjnych. Na slajdzie widać wycinek z regulaminu konkursu. Są to działania realizowane w module szóstym, w którym grupą docelową jak najbardziej również mogła być kadra administracyjna. Czyli to rozszerzenie również zgodne z regulaminem konkursu, IP mogła wyrazić zgodę i taka zmiana w projekcie uratowała wskaźniki i doprowadziła do osiągnięcia celów projektu. Już prawie na zakończenie chcę podkreślić dwie ważne rzeczy. Wprowadzenie zmian, które mogą uratować projekt, czyli mogą uratować realizację założeń merytorycznych projektu, zawsze wymaga czasu. Dlatego zachęcamy naszych beneficjentów, żeby reagowali na bieżąco. Końcowy etap realizacji projektu to często już jest za późno. Sprawna reakcja na problemy, wdrażanie działań naprawczych jest zawsze uwzględniane przez Instytucję Pośredniczącą podczas stosowania reguły proporcjonalności na zakończenie projektu. Dlatego tak ważne jest, żeby już w trakcie realizacji projektu jak tylko pojawi się problem, reagować na niego i wdrażać działania naprawcze oraz informować o tym Instytucję Pośredniczącą.

DT: Karolino, bardzo Ci dziękuję. Dużo cennych wskazówek. Tak podsumowując, warto reagować na bieżąco, monitorować, co się dzieje w naszym projekcie, czy osiągamy wskaźniki. Jeżeli istnieje jakieś zagrożenie, że te wskaźniki nie zostaną osiągnięte, zastanowić się nad działaniami naprawczymi i awizować zmiany, ale przy awizowaniu zmian ważne jest, aby ta zmiana nie naruszała tak naprawdę celu projektu, wyznaczonych zadań, ale też musimy spojrzeć na ten nasz wniosek o dofinansowanie po zmianach takim okiem eksperta, czy gdyby ten wniosek na początku tak wyglądał, to czy otrzymałby dofinansowanie. Czyli czy eksperci oceniliby go pozytywnie w takim kształcie.

KJ: Dokładnie.

DT: Jeżeli tak, składamy wniosek o zmiany, ratujemy wskaźniki i reguła proporcjonalności już omija nas szerokim łukiem.

KJ: Oczywiście może okazać się, że reguła proporcjonalności aż takim szerokim łukiem nas nie ominie, jednak pamiętajmy, że wszystkie działania naprawcze, które beneficjent podejmował w trakcie realizacji projektu będą elementem, który IP weźmie pod uwagę, wyznaczając i obliczając kwotę wydatków niekwalifikowalnych z tytułu reguły proporcjonalności. Pokazałam przykłady, w których Instytucja Pośrednicząca, mimo stosowania reguły, mogła odstąpić od żądania zwrotu środków, biorąc pod uwagę indywidualny kontekst w danym projekcie.

DT: Tak, podchodzimy indywidualnie do każdego projektu. Każdy projekt ma swoją specyfikę i w związku z tym prosimy nie bać się awizować nam swoich problemów i zmian, które chcą Państwo wprowadzić. Tak jak wcześniej wspomniałam, Państwa sukces jest sukcesem nas wszystkich. Jeszcze chciałabym nawiązać do tego, o czym mówiłam, że przeprowadziliśmy, cały czas w zasadzie przeprowadzamy szereg różnych szkoleń. Właśnie w ramach realizacji projektu z Funduszy Europejskich w ramach III osi Wiedza Edukacja Rozwój. Te szkolenia są realizowane w formie online, w formule online i serdecznie zachęcamy do śledzenia naszego kalendarza. Kalendarz wydarzeń na stronie gov.pl/ncbr. Dodatkowo staramy się z każdego takiego szkolenia nagrywać właśnie webinar z cyklu „NCBR online”. Więcej na ten temat oczywiście na naszych kanałach na Facebooku, Tweeterze, YouTube, LinkedInie. Podlinkujemy oczywiście te nagrania, których już dokonaliśmy. Ja tylko przypomnę, że jest to: postęp rzeczowy, postęp finansowany, Formularz Monitorowania Uczestników, zmiany w trakcie realizacji projektu i wiele, wiele innych. Między innymi też z udziałem Karoliny. Karolino, jeszcze raz Ci bardzo dziękuję. I link, o którym wspomniałaś, link do materiału naszej Instytucji Zarządzającej również znajduje się w opisie tego nagrania. Karolino, bardzo dziękuję.

KJ: Dziękuję, podpisuję się pod słowami Doroty. Również zachęcam do tego, żeby sięgać do materiałów, które Państwu udostępniamy. Bierzymy pod uwagę Państwa sugestie, Państwa potrzeby. Chcemy również aktywnie reagować na problemy, które się w projektach naszych beneficjentów pojawiają. I to jest właśnie między innymi nagrywanie tych odcinków, do obejrzenia których jeszcze raz serdecznie również, tak jak Dorota, zachęcam.

DT: Dziękujemy.

Outro programu

[pogodna muzyka elektroniczna]

